

Conference Paper
Lalit
Feb 2008

Tin

KI ETE LALIT POLITIK KAN LI PA ELEKTORAL

par Lindsay Olsen

Pu laplipar dimunn "lalit politik" veditr eleksyon. Sa lide limitatif fer buku ditor parski enn eleksyon par li, li normalman amenn byen tigit progres. Alor, li fer travayer degut politik an zeneral. Dayer, tu travayer konn limitasyon eleksyon, kan zot dir "Tir enn met lot, parey mem!" Pu LALIT, nu ena ase lafors pu nu reysi byen suvan met nu bann tem lor azanda nasyonal pandan 2-3 mwa dan kanpayn elektoral, se tu.* Lerla, apre eleksyon, kan 62 dimunn eli, zot al syeze ar zot 8 Best Loser dan enn Lasanble Nasyonal ki, limem, li enn institisyon ase feb. So sel vre rol se pu met pus lor desizyon Kabine. Dan Kabine, ena Minis ki nome ek revoke par enn sel dimunn, Premye Minis, ki li finn ariv la aköz Prezidan Repiblik inn apel li aköz li finn truv so foto lor kolonn pandan kanpayn elektoral e so lekip inn tir plis depite. Anglo, Premye Minis ek Kabine res su lanpriz bayer de fon zot Parti. Zot bliye elekter osi vit ki zot kapav. Tusala napa veditr ki eleksyon dan Leta Burzwa li gaspiyaz. Pa ditu. Li buku pli bon ki pena eleksyon ditu. ** Me, Lasanble Nasyonal li prizonye lozik sa zug ki apel diktatir burzwazi.***

K.W. - Lalit
- Political
Theory
- Organizing

Dan LALIT, nu realize ki nu bizin devlop bann zar travay politik ki ala-long pu depas sa diktatir burzwazi la, e ki pu tutswit met li an-kestyon. Ki form sa lalit politik pran? Kot so teren truve?

Seki travay politik pa ete

Travay politik li pa travay sosyal. Li pa "sosyete sivil" nonpli. Travay sosyal li asime ki sistem aktyel pu res anplas pu de-bon. Li opere alinteryer so lozik. Opizale, li amorti lefe nefast sa sistem la lor bann pli feb. Alor, li tultan riske prolonz sufrans dimunn oprime par gard zot dan enn pozisyon subaltern kot zot atann resevwar lasarite. Abe, kimanyer nu kapav azir politikman dan sa domenn ki okipe zordi par bon-erv "travay sosyal" ek par sosyete sivil? Repons truve dan seki dan LALIT nu apel "fer travay pre-politik". Muvman Lakaz par exanp, li organiz dimunn ki pena lakaz pu zot met divan demand, fer petisyon, manifeste. Sa ki nu apel travay pre-politik****. JUSTICE, li amenn ansam viktim britalite polisyer pu ki zot formil revandikasyon a lonterm, lev lavwa, proteste. Sa travay la li kit domenn travay sosyal vinn travay pre-politik selman kan li konsyan, selman kan li mobiliz dimunn oprime, e selman kan li fer piblikman, okler ek uvertman. Manb LALIT pa pretann zot pa LALIT kan zot fer sa travay la. Okontrer, nu dir aköz nu LALIT, nu fer li. Sa kalite travay la, pu li itil, e pu li pa rekiparab par burzwazi ubyen MMM ubyen PT, li bizin independan depi Leta, burzwazi, inperyalism, ek relizyon ubyen kominalism organize.

Travay politik li pa travay sindikal, nonpli. Travay iltim sindika byen suvan zis viz pu ogmant rasyon "esklav modern", plito ki pu aboli "esklavaz modern" net, parey kuma esklavaz limem fini aboli. Sindikalis pa kapav mazinn limem sanki li osi mazinn patron. Eski M. Sooklall kapav existe san patron? Ar kisannla li pu al negosye? Parey pu tu sindikalist. Sindika, par definisyon, li osi ena enn rol inportan dan fixe lapey, setadir determinn "to explwatasyon" travayer. Dan sa sans la, li form parti Leta dan so sans pli larz. ***** Lor la, *Trade Union Trust Fund* finans sindika asterla. Purtan sindika dan enn minorite lor so Bord. So lindependans depi Leta pe diminye.

Alor, etan done tusala, ki kalite travay politik ki manb LALIT kapav fer dan sindika? Ena buku kalite. Klerman li rar ki nu pu travay direkteman ar birokrasi ek lider sindika. Me, kan fer li, li bizin enn relasyon kler, pa enn manipilasyon konstan, ni enn relasyon donan-donan. Nu travay dan sindika se pu konvenk manb ek delege lor pertinans program LALIT pu klas travayer an zeneral, e pu rekrit travayer pli avanse dan LALIT. Nu bi se pu konvenk zot ki, anplis de lite dan zot sindika, ena enn lalit politik ki bizin amene – sinon pa pu gayn tu drwa

mem ase elemanter. Akoz bann parti pro-kapitalist kuma MMM, PT ek MSM mazoriter dan pei politikman zordi, dan sindika osi, zot pu byen for. Politik degos kuma LALIT, si sindika demokratik, li pu minoriter. E sa li kuma li bizin ete, etan done enn nu bi politik se pu fer organizasyon travayer kuma sindika vinn pli demokratik, mwen birokratik. Enn kuran LALIT pu kapav vinn mazoriter zis dan gran mobilizasyon eroik, kuma nu ti ete pandan muvman lagrev zeneral 1979. E dan sa kalite lepok, travayer invant nuvo form lorganizasyon buku pli avanse ki sindika, detut fason.

Travay politik, li pa enn lalist pwen moral, nonpli. Li pa enn krwazad relizye. Ni enn bann "voeux pieux" kuma "Travayer bizin pran konsyans!" ubyen "Natir imenn bizin sanze!" ubyen "Tu sanzman vinn par ledikasyon". Parski sel zafer ki sa 3 slogan ule dir, se pa bizin fer naryen ditu, apar pete priy bondye!

Lalit politik, travay politik, li kan nu servi puvwar nu lespri ek nu parol, puvwar nu langaz natirel, langaz maternel, setadir kalkil kolektivman ansam ar dimunn ki partaz sa mem ket ki nu, 4 zafer, e sa 4 zafer la vadir enn *program politik*:

1. Ki pe arive? Par exanp, lindistri sikriyer pe kolaps. Later pe vande ar milyarder. Kominalism pe agrave. Oldep pe donn bal. Krim intra-familyal pe ogmante. Kot tusala sorti? Kot li pe ale? Kimanyer sosyete oprim dimunn, gard zot san mwayen viv? Kisannla explwat kisannla ladan? Kot felir dan sistem existan? Kisannla pu alye ar nu pu ranvers enn tel sistem? – Tusala nu aprann par viv ladan, anmemtan par etidye, reflesi, diskite.
2. Kimanyer sosyete kapav ete enn zur lor bul later? Eski nu kapav re-viv an egalite kuma nu ti fer pu 95% nu listwar imen dan prelistwar? - me dan enn egalite kot ena abundans relativ? Mazinn tu dimunn pe viv dan kontantman ek laliberte, sak enn epannwi?
3. Kimanyer nu pu kapav buze depi seki pe arive zordi (1), ziska kot nu ule sosyete ete (2)? Kimanyer organiz nu, deside ki demand ki pu amenn progre ver sa, ki tem de-lit pu deklans dinamik ver sa? Ki travay, par kont, ki pu gard tu anplas?
4. Kan ek kot-sa nu pe klas randevu pu fer tu sa bann zafer la?

Sa 4 zafer pa enn apre lot, me tu anmemtan. Samem lalit politik. E li lokal, nasyonal ek internasyonal anmemtan.

E pu mezir nu sikse, nu poz kestyon lor sak sa 4 zafer:

- o Eski nu konpran reelman ki pe arive?
- o Eski nu pe gard nu "fen" antet tultan, dan fason ki li pa kapav zistifye "mwayen" ki al kont "fen" la?
- o Eski enn tel program amenn nu dan bon direksyon, eski li kree bon dinamik?
- o Eski bann randevu ki nu klase apropiye, pa zis enn rityel initil ubyen enn konkur ant macho?

Travay politik li enn demars rasyonel, kot nu tu dan enn parti politik devlop enn konpreansyon an komen travay politik ki bizin fer: (1) analiz realite zordi, (2) partaz enn vizyon kimanyer li kapav ete enn zur, (3) tom dakor lor demand politik ki inifye nu pu ed nu buze depi (1) a (2), (4) klas randevu ki ena sans tini, ek respekte randevu numem.

Sa mem nu travay politik. Devlopman enn program tranzisyonel, ki kumans par demand ki rezonab zordi, e buz ver nuvo fason truv lemond ki asontur imedyatman poz kestyon lor manyer sosyete kapav organize otreman.

E sa prosesis politik la amenn nu realize ki ena serten demand ki amenn nu dan fon-di-sak. Si nu mobilize lor fiz lexame, li enn kul-de-sak. Demand kul-de-sak li riske al alye u avek u lennmi – kuma MMM, MSM, UN ki ti amenn sa bann mezir la, e li riske anmemtan farus u alye depi u – dimunn mizer ek bon parti degos pa pu ladan. E lerla si u “gayne”, li pa amenn u okenn par. Forse-forse, li ranforsi MMM vizavi PT.

Lezot demand kapav kareman fer ditor – malgre zot bi se pu fer dibyen. Bon lintansyon pa sifi dan politik. Si LALIT ti fer kanpayn otur demand pu Guvernman met enn fam polisye dan tu istasyon lapolis a tu ler, pu ki li fasilit depozisyon viktim vyol, li ti pu fer ditor. Enn kote nu pe dimann Leta ogmant so arm represif, lot kote nu pe livre fam a istasyon. Demand ki nu finn fer – LALIT ek MLF – se pu viktim vyol al direk lopital, ek enn ofisye fam vinn laba pu intervyue li. Pa zis nu finn reysi, me finn anmemtan averti dimunn lor Leta represif, anplas glorifye li. Nu finn diminye puvwar patriarsi lor fam anmemtan.

Tandi ki move demand ranferm dimunn, bon demand uver enn vizyon pli vast. Kan LALIT dir Guvernman bizin fors tablisman organiz so karo pu ki li kapav plant antreliyn, tu dimunn truv li enn demand rezonab – e anmemtan demand la vinn uver enn vast vizyon: kreasyon anplwa anplas fermtir anplwa, sekirite alimenter anplas peniri, plis lamas dimunn atraver enn kanpayn pe anfet inpoz enn desizyon demokratik lor itilizasyon later, e sa a son tur, li met reform agrer lor azanda. Guvernman PT pe mem rod ras 2000 arpan ek tablisman.

Travay politik santral, se popilarizasyon program. Teste li an piblik. Teste li divan sekter klas travayer konserne. Kan dimunn konpran, eski zot adere. Teste li vizavi u adverser. Kumsa, travayer truv u gayne dan deba. E amezir Parti-la aprann, li anrissi so program anmemtan, e li kapav gayn plis aderan.

Ala enn kantite travay politik pu nu sakenn:

Travay politik intelektual – ki osi inplik konesans lor zafer pratik, manyel:

- Konn lekonomi dan so detay; konn kapital global konn nuvo lalwa ki pe vini, e ansyen ki bizin ale.
- Etidye, konpran ek popilariz konesans lor revolisyon lepase, liye teori ek pratik.
- Etidye kondisyon klas travayer zordi. Travayer VRS, saybe-siti, lor IRS, dan nuvo klester otur 4 tablisman.
- Fit nu lide lor danze nasyonalis ek kominalis.

Travay pratik – ki osi inplik intelekt:

- Tradir ek pibliye travay teorik, lor lavi travayer ek programatik.
- Fer reynion – tipti ek piblik; zwenn avek lasosyasyon existan (ki non-kominal). Rapel Moris enn pei iper-organize, enn gran lavantaz pu travayer. Dimunn suvan dan plizir organizasyon.
- Konpran sindika dan u sekter, dan u sayt, plis diferan federasyon. Al dan zot reynion, e fer rekritman parmi manb sindika ek delege. Kan apropiye, propoz eleman dan program LALIT, an-rapelan ki, si sindika li anfet demokratik, LALIT pu dan minorite ziska enn lepok pre-revolisyoner. Reziste rant dan pozisyon puvwar dan sindika.
- Partaz trak, gard tradisyon trak – lor tem daktyalite, e kot osi met program LALIT lor azanda.
- Devlop slogan, setadir enn nwayo dir enn demand, dan enn fason ki li telman presi ki li reflet tem konplike dan miting, piblikasyon, trak.
- Devlop LALIT so sant dokimantasyon pu ki tu manb ena akse a info ek analiz. Donn kudme met lor form elektronik.

Konn diferans, e konn explik li a u kamarad: (par exanp)

- Ant pozisyon LALIT ek Neeta Deerpalsing (PT) lor "demokratizasyon lekonomi".
- Ant pozisyon LALIT ek Rama Valayden (MR) lor britalite polisyer.
- Ant pozisyon LALIT ek Les Verts Fraternel lor reparasyon pu esklavaz.
- Ant pozisyon LALIT ek Ka Rezistans lor Best Loser.
- Ant pozisyon LALIT ek Bizlall (MPM) lor skandal Rogers-Air Mauritius.

Rod konpran ase klerman kimanyer LALIT, si nu ti zwenn ek diskite, ti pu ziz enn evennman dan nuvel. Zis apre so اساسina, nu gayn kestyon "Ki LALIT panse lor اساسina Benazir Bhutto?" Prepare pu ena enn pozisyon lor laktyalite tule semenn. Sanki nu res lor defansiv, kot nu zis risponn a seki guvernman ek patrona fer, sanki nu bliye nu prop program pu sanzman.

E li enn *parti politik* ki reprezant sa striktir fluwid, vivan, ki permet so manb travay ansam otur enn program. Nu nercher sa striktir la – so brans imb (ki kle), so komisyon, so lasanble, so komite santral, so dokimantasyon, so kongre kuma zordi – kuma li li nercher nu.

E nu gard antet, nu panvi zis "pran puvwar" (bi tu politik) me nu anvi anmemtan sanz natir puvwar. Samem ki apel enn revolisyon. Revolisyon li pa vedir vyolans ek dezord, kuma dimunn dir. Li vedir enn sanzman dan natir puvwar.

Bann ideolog burzwa krwar serten revolisyon lepase ti gloryez – me fode pa ena revolisyon zordizur. Li inpansab, zot dir. Ala ki nu finn reflesi dan sa papye-la: seki inpansab. Me, si zordi nu al dibut lor kamyon dir, "Anu fer revolisyon dime!" travayer pu krwar nu finn bez fu. E zot pa pu ena tor. Revolisyon pa arive kumsa. So lokazyon prezante kan bann kontradiksyon intern eklate, kan nerport seki patron ubyen guvernman fer, li pa kapav diriz sityasyon la. E li dan sa sityasyon la ki nu bizin inn fini prepare.

Nu'le ranvers prinsipalman sa realite ki fer ki kan nu leve granmatin – plis ki 80% ant nu imen, nu bizin al rod enn anplwayer – sinon nu krev de fen. Nu finn plen ar travo forse, depi lepok feodal, lesklavaz, langazman, e ziska zordi dan "travay pu lapey" depi patron.

Nu'le travay an-asosyasyon.

Alor, nu bi an gro li senp. Li lalit politik ki pu prepar nu pu enn sanzman otan profon ki klas travayer pu vinn opuvwar, antan ki tel, e tutswit disud sosyete de klas – parski tu dimunn pu travay ar tu dimunn? Li lalit politik ki pu vedir ena enn priz di puvwar ki so bi se pu disud puvwar Deta?

Ala defi divan nu.

Lindsey Collen

23 Zanvyè, 2008

KONGRE LALIT FEVRIYE 2008

NOTES

* Buku dimunn konn LALIT, li vre, atraver so partisipasyon dan eleksyon 1987, 1995, 2000 ek 2005.

** Nu abitye koz lor so bann bon lefe. Selman nu bizin osi rapel ki ena eleksyon ki fini par et "pena eleksyon". Kenya fekla, ek Bush pa tro lontan. Lezot al direk lor enn Guvernman Linite Nasyonal kuma dan Sid Afrik apre eleksyon 1994 ubyen enn koalisyon kuma dan Moris 1968.

*** Suvan travayer dir: "Nu ki vot zot, me zot travay dan lintere patron." Dayer MMM ti enn lafors pli redutab pu sanzman anfavor klas travayer avan-mem li gayn mem enn Parlamter. Kan li ti enn lopozisyon parlamter, li ti pli feb, e plitar kan li vinn dan Guvernman, li pa zis pli feb, me li kont travayer.

**** "Pre" pa dan so sans "avan", me an-referan a enn konsyans mwen elve ki konsyans politik. Alor, li "pre" dan sans enn konsyans "preske" politik.

***** Zordizur, sindika depann lor check-off ki patron avoy zot. Travayer konpran sa lyen pros, kan li apel so sindikalist "Misye".